بی‌اعتنایی دولت به وعده‌های مزدی مجلس و قوه قضاییه

کارگران ماهی پنج میلیون تومان از زندگی حداقلی عقب هستند

نسرین هزاره مقدم

به‌رغم تبلیغات رسانه‌ای فراوان بر سر مزد ۹۹ و لزوم بازنگری در آن، در آخرین جلسه شورای عالی کار که هجدهم شهریور برگزار شد، هیچ مذاکره‌ای درباره «ترمیم دستمزد» یا «بهبود معیشت کارگران» صورت نگرفت. این در حالی‌ست که بعد از جلسه هفدهم خرداد شورای عالی کار که به جابه‌جایی مولفه‌های مزدی و افزایش ۲۰۰هزار تومانی حق مسکن کارگران منتج شد، رئیس سازمان بازرسی کشور به تکرار از لزوم ترمیم دستمزد سخن گفت و ادعا کرد که وزیر کار وعده داده مزد کارگران در نیمه دوم سال بازنگری خواهد شد ولی هیچ نشانه عینی از تلاش برای بهبود معیشت کارگران به چشم نخورد و حتی طرح‌های غیردستمزدی نمایندگان مجلس برای بهبود معیشت کارگران مانند اعطای کارت خرید ۱۰میلیون تومانی با سود ۲ تا ۴ درصد نیز هنوز اجرایی نشده و به‌رغم اینکه در روزهای پایانی نیمه اول سال هستیم، مجموعه دولت و وزارت کار، هنوز هیچ تلاشی برای احیای قدرت خرید از دست رفته کارگران صورت نداده‌اند. در حال حاضر، چند راهکار برای بهبود نسبی معیشت کارگران به چشم می‌خورد. اولین راهکار دردسترس، عمل به وعده رئیس سازمان بازرسی کشور و بازنگری در دستمزد در نیمه دوم سال است که البته اگر قرار بود این وعده واقعاً جامه عمل بپوشد، باید در جلسه آخر شورای عالی کار، چانه‌زنی‌ها کلیدزده می‌شد. پس این راهکار با توجه به شروع نشدن مذاکرات سه‌جانبه به نظر می‌رسد که کاملاً منتفی باشد. در واقع، به نظر می‌رسد اظهارات رئیس سازمان بازرسی کشور در بحبوحه اعتراضات به مزد ۹۹، تنها کارکرد یک لیوان آب را داشت که بر عطش «مزدخواهی کارگران» ریخته شده بود.

راهکار دوم، پیشبرد شکایت کارگران در دیوان عدالت است. کارگران بعد از جلسه بیست و چهارم فرودین ۹۹ که با نادیده گرفته شدن تورم ۴۲درصدی و سبد معیشت ۴ میلیون و ۹۴۰هزار تومانی، منجر به افزایش ۲۱درصدی مزد شد، شکایتی را در دیوان عدالت با خواسته ابطال مزد ۹۹ به‌دلیل غیرقانونی بودن آن (عدم‌اجرای ماده ۴۱ قانون کار) کلید زدند. این شکایت در همان روزهای اول با همراهی جمعی از وکلای دادگستری پیشبرد خوبی داشت و خیلی زود به ثبت رسید اما به‌نظر می‌رسد که در میانه راه متوقف شده‌است.

«محسن باقری» عضو هیات مدیره کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار استان تهران در ارتباط با اینکه شکایت ابطال مزد به کجا رسید، به ایلنا می‌گوید: آخرین پیگیری‌ها نشان می‌دهد که شکایت ابطال مزد ۹۹ همچنان در هیات تخصصی دیوان عدالت منتظر بررسی است و هنوز به شعبه ارجاع نشده‌است.

پیگیری‌های نمایندگان کارگری نشان می‌دهد که شکایت کارگران برای ابطال مزد ۹۹ همچنان در هیات تخصصی دیوان عدالت منتظر بررسی است و هنوز به شعبه ارجاع نشده‌است

وی که به نمایندگی از جانب شوراهای اسلامی کار، شکایت را در دیوان عدالت پیش می‌برد، در پاسخ به این سوال که چرا تا این اندازه در کار ارجاع به شعبه تاخیر شده است، می‌گوید: به‌نظر می‌رسد همچنان منتظرند ما از شکایت کوتاه بیاییم. فکر می‌کنند در خرداد ماه بازنگری در مزد اتفاق افتاده، در حالی که چیزی که در جلسه شورای عالی کار در هفدهم خرداد اتفاق افتاد، جابه‌جایی مولفه‌های مزدی بود نه بازنگری در دستمزد لذا ما از شکایت کوتاه نمی‌آییم و همچنان منتظر ارجاع شکایت به شعبه هستیم.

باقری در مورد قول بازنگری در دستمزد ۹۹ می‌گوید: رئیس سازمان بازرسی کشور قول بازنگری در دستمزد را داد و گفت وزیر کار وعده داده مزد ترمیم می‌شود اما هنوز جلسه‌ای تشکیل نشده است. جالب است که سازمان بازرسی کشور می‌گوید ترمیم مزد ولی وزارت کار می‌گوید ما قبول نداریم.

راهکار سوم که بسیار حداقلی و غیرکافی‌ست اما به هر حال می‌تواند کمی قدرت خرید به همراه بیاورد، همان عمل به پیشنهادات معیشتی نمایندگان مجلس است که لااقل می‌توانند قدرت خرید از دست رفته طبقه کارگر را با اعطای کارت‌های خرید شارژشونده و بدون سود یا بادادن بسته‌های معیشتی تا حدودی ارتقا ببخشند. این راهکاری است که اعضای فراکسیون کارگری مجلس یازدهم به دولت پیشنهاد داده‌اند اما به‌رغم گذشت هفته‌ها، بازهم دولت امکانات اجرایی آن را فراهم نکرده و هیچ اقدام عملی صورت نداده‌است.

«علی بابایی کارنامی» رئیس فراکسیون کارگری مجلس یازدهم در رابطه با این راهکار می‌گوید: دولت باید بسته‌های معیشتی و رفاهی به کارگران بدهد. یک پیشنهاد فراکسیون کارگری به وزیر کار این بود که با استفاده از اعتبار تامین اجتماعی و با کمک بانک مرکزی، به هر کارگر در هر سال، کارت خرید تا سقف ۱۰ میلیون تومان با سود ۲ تا ۴ درصد بدهند یا مثلاً تسهیلات مسکن ارزان‌قیمت به کارگران بدهند. پیشنهاد دیگر، ارائه بسته معیشتی ماهانه به کارگران حداقل‌بگیر است.

به گفته بابایی، دولت باید به کارگران حداقل‌بگیر که حدود ۲ میلیون و ۵۰۰هزار تومان حقوق می‌گیرند، بسته معیشتی ماهانه بدهد یعنی هر ماه، دولت بسته معیشتی کارگران حداقل‌بگیر داشته باشد.

وی در پاسخ به این سوال که مجلس چه ابزاری برای بهبود معیشت کارگران در اختیار دارد و چه اقداماتی می‌تواند صورت دهد، می‌گوید: نمایندگان مجلس، پیشنهادها و راهکارها را ارائه داده‌اند منتها اجرایی شدن این راهکارها برعهده دولت است و دولت باید اهتمامی برای بهبود معیشت کارگران داشته باشد.

عقب‌ماندگی مزد از سبد معیشت

مادام که هیچ‌کدام از راهکارهای موجود و در دسترس تا امروز عملی نشود، کارگران چاره‌ای ندارند جز اینکه با کمبود بودجه ماهانه و عقب‌ماندگی مزد از سبد معیشت حداقلی بسازند. براساس آخرین محاسبات کمیته دستمزد کانون عالی شوراها، سبد معاش حداقلی مرداماه بدون در نظر گرفتن سهم اقلام بهداشتی به ۶ میلیون و ۲۴۹هزار تومان رسیده است که با در نظر گرفتن سهم بهداشت به ۶ میلیون و ۴۳۴هزار تومان می‌رسد.

سبد معاش حداقلی مرداد ماه بدون در نظر گرفتن سهم اقلام بهداشتی به ۶ میلیون و ۲۴۹هزار تومان رسیده است که با در نظر گرفتن سهم بهداشت به ۶ میلیون و ۴۳۴هزار تومان می‌رسد

همین سبد با در نظر گرفتن سهم مسکن در کلان شهرها به ۷ میلیون و ۵۰۰هزار تومان می‌رسد.

دستمزد کارگران حداقل‌بگیر (بیش از ۷۰درصد کارگران بیمه شده و تحت پوشش قانون کار در کشور) با احتساب حق مسکن ۳۰۰هزار تومانی که البته اگر از شهریورماه به کارگران پرداخت شود و کارفرمایان از زیر بار پرداخت آن طفره نروند، تنها ۲ میلیون و ۶۱۱هزار تومان است. حال اگر سبد معیشت بدون در نظر گرفتن سهم بهداشت و مسکن را در نظر بگیریم (سبد ۶میلیون و ۲۴۹هزار تومانی) کارگران ۳ میلیون و ۶۳۸هزار تومان عقب‌ماندگی مزدی دارند، یعنی برای پوشش هزینه‌های حداقلی زندگی (بدون در نظر گرفتن سهم بهداشت و مسکن) هر ماه، ۳ میلیون و ۶۳۸هزار تومان کسری دارند. حال اگر سبد حداقلی به اضافه سهم بهداشت را در نظر بگیریم، عقب‌ماندگی حداقل مزد از هزینه‌ها، ۳میلیون و ۸۲۳ هزار تومان می‌شود و به طریق مشابه، عقب‌ماندگی مزد از سبد حداقلی با احتساب سهم مسکن، ۴ میلیون و ۸۸۹هزار تومان است.

با این اوصاف، اگر کارگری در تهران زندگی کند و بخواهد اجاره خانه بپردازد و در عین حال، حداقلی‌ترین دستورالعمل‌های بهداشتی را برای جلوگیری از ابتلای خود و خانواده به کرونا به کار بندد، هر ماه ۴ میلیون و ۸۸۹هزار تومان یعنی نزدیک به ۵ میلیون تومان، کم می‌آورد. سوال اصلی این است که این کمبود بودجه ماهانه که کمر مزدبگیران لایه‌های پایین را کاملاً خم کرده، چگونه باید جبران شود؟

اخبار کارگری

کارگران شهرداری بناب معوقات مزدی طلبکارند

کارگران مجموعه شهرداری بناب واقع در استان آذربایجان غربی مدعی هستند که دست کم سه ماه دستمزد پرداخت نشده دارند و بیمه آنها نیز چندین ماه پرداخت نشده است. به گزارش ایلنا، این کارگران از افزایش میزان مطالبات مزدی خود در ماه‌های آینده ابراز نگرانی کردند و گفتند: مشکلات معیشتی و عدم پرداخت مطالبات، مشکلات بسیاری برای خانواده‌های ما به وجود آورده است. به گفته این کارگران، به‌رغم اینکه مسئولان شهری از وضعیت مطالبات آنها باخبرند اما تا این لحظه در خصوص پرداخت مطالبات مزدی کارگران مجموعه شهرداری بناب اقدامی صورت نگرفته است.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان قزوین:

کنتورسازی، کارگری ندارد

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان قزوین در ارتباط با تداوم مشکلات کارگران کنتورسازی ایران و بازداشت موقت دو کارگر گفت: مشکلات کارگران کنتورسازی از ارتباطی به اداره کار ندارد چراکه آنها به دلیل قطع رابطه کاری با کارخانه، دیگر کارگر به حساب نمی‌آیند که ما پیگیر مشکلات آنها باشیم. رضا گروسی در گفت‌وگو با ایلنا با تاکید بر اینکه موضوع مشکلات کارگران کنتورسازی به ما مربوط نمی‌شود، گفت: چیزی به نام کارگر کنتورسازی نداریم تا ما به عنوان نهاد پیگیری کننده بخواهیم به مشکلات آنها ورود کنیم. به گفته وی، در حال حاضر آرای همه کارگران کنتورسازی از سوی مراجع حل اختلاف صادر شده و مقرری بیمه بیکاری آنها نیز برقرار شده است. در عین حال مبلغی در حدود ۲،۵ میلیارد تومان نیز از سوی رئیس سازمان برنامه و بودجه برای طلب آنها پرداخت شده‌است.

دولت به خانه‌دار شدن کارگران کمک کند

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران معتقد است که بهترین راه برای خانه‌دار شدن کارگران، واگذاری خانه‌های اجاره به شرط تملیک است و ساخت مسکن کارگری در جوار شهرک‌های صنعتی به کاهش تقاضای مسکن و نزول قیمت‌ها در بازار کمک می‌کند. ناصر چمنی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در حال حاضر بیش از دو سوم حقوق و دریافتی کارگران را هزینه‌های مسکن و اجاره‌بها تشکیل می‌دهد. از طرفی کارگران با وجود آنکه از خانه‌دار شدن استقبال می‌کنند ولی قدرت پرداخت اقساط وام‌های مسکن را ندارند در نتیجه باید به سراغ راهکارهایی برویم که هم به خانه‌دار شدن کارگران در این شرایط کمک کند هم موجب افزایش هزینه‌های معیشت آنها نشود. وی افزود: با تمام امکاناتی که در اختیار داریم معتقدم که واگذاری خانه‌های اجاره به شرط تملیک یکی از بهترین راه‌ها برای خانه‌دار شدن کارگران است و این پیشنهاد می‌تواند کارگران فاقد مسکن را صاحبخانه کند.

هشدار یک مقام صنفی درباره حذف مواد غذایی از سفره کارگران

ابوی: نیروی کار به نان شب هم محتاج است

با تصویب مصوبه افزایش ۲۰۰هزار تومانی حق مسکن کارگران، تمام مولفه‌های دستمزد کارگران در سال ۹۹ در پایان مردادماه نهایی شد و هیچ کارگری نباید کمتر از ۲میلیون و ۶۱۰هزار تومان دریافت کند اما افزایش هزینه‌های زندگی به گونه‌ای شده که کارگران را در تأمین امرار معاش با مشکلات متعددی روبه‌رو کرده است. به گزارش خبرگزاری تسنیم، هادی ابوی در این باره گفت: در حالی که هزینه سبد معیشت خانوارهای کارگری سال ۹۷ حدود سه میلیون و ۷۶۰هزار تومان تعیین شده بود، حداقل مزد کارگران را ۳۶،۵درصد بالا بردیم ولی با وجود آنکه کمیته دستمزد شورای عالی کار بهمن ماه سال گذشته پس از صرف ساعت‌ها وقت و کارکارشناسی، هزینه ماهانه سبد معیشت کارگران را چهار میلیون و ۹۴۰هزار تومان اعلام کرد، حداقل مزد کارگران را امسال حدود ۲۱درصد تصویب کردیم. دبیر کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران گفت: حتی اگر بپذیریم که دستمزد در سال ۹۹ به میزان ۴۳درصد افزایش یافته هزینه معیشت خانوارهای کارگری امسال از مرز ۵میلیون تومان فراتر رفته و با مصوبه شورای عالی کار عملاً شکاف بین حداقل مزد و حداقل معیشت کارگران پر نشده‌است.

خبر

رئیس دفتر رئیس جمهور:

سیاسی شدن هفت‌تپه، اوضاع شرکت را به هم ریخته است

رئیس رفتر رئیس جمهور گفت: متأسفانه مسأله شرکت هفت‌تپه سیاسی شده، یعنی هر کسی به خودش اجازه داد مداخله کند، مصاحبه و اظهارنظر کند و این طوری فضا را به‌هم ریختند.

به گزارش مهر، محمود واعظی در پاسخ به این سوال که آیا صرفاً یک نهاد مانند دیوان محاسبات می‌تواند درباره لغو واگذاری‌ها تصمیم بگیرد؟ گفت: قاعدتاً برای این منظور شورایی تحت عنوان شورای داوری وجود دارد که نماینده قوه قضاییه هم در آن هست و اگر قرار است چنین اتفاقی بیفتد، باید آن مسیر طی شود هر چند من هم مثل شما فقط خبر این مسأله را شنیدم و نامه‌ای ندیدم و به همین دلیل نمی‌توانم به صورت قاطع در این باره اظهارنظر کنم.

وی در پاسخ به این سوال که به نظر می‌رسد مسأله شرکت هفت‌تپه فراتر از مسأله صرف واگذاری، ابعاد سیاسی و اجتماعی هم پیدا کرده است، تصریح کرد: این مسأله چیز جدیدی نیست و معمولاً در واگذاری‌ها چنین مسائلی پیش می‌آید اما واقعیت این است که تا اینجای کار، دولت، وزارتخانه ذی‌ربط و بانک‌ها کمک کردند تا هم مسأله تولید حل شود و هم مسأله حقوق کارمندان این شرکت.

واعظی اضافه کرد: اما متأسفانه مسأله شرکت هفت‌تپه سیاسی شد، یعنی هر جایی به خودش اجازه داد مداخله کند، مصاحبه و اظهارنظر کند و این طوری فضا را به‌هم ریختند. تقاضای ما این است که وقتی مسائلی در کشور ایجاد می‌شود، هر کسی ابتدا به ساکن اظهارنظر نکند.

رئیس دفتر رئیس جمهور با بیان اینکه رئیس جمهور موضوع شرکت هفت‌تپه را به عهده جهانگیری گذاشته است، افزود: ایشان جلسه گذاشته و در آن تصمیم‌گیری شد و براساس همان جمع‌بندی کار دارد پیش می‌رود. اینکه جاهای دیگر بخواهند دخالت کنند، غیر از اینکه اوضاع را به‌هم می‌زنند، باعث می‌شود تعدادی کارگر هم از کار خود بمانند و همراه این، جز اینکه محصول و تولید کم می‌شود، اثر دیگری نخواهد داشت.

واعظی در پاسخ به اینکه برخی معتقدند عده‌ای تلاش دارند این واگذاری به سرانجام نرسد تا در نهایت این شرکت به گروه یا افراد دیگری برسد، تأکید کرد: این کار درستی نیست. امروز همه بر این سیاست اتفاق نظر دارند که دولت تا جایی که می‌تواند تصدی‌گری خود را کم کرده و امور را به مردم واگذار کند. اگر قرار باشد مردم بیایند اما بعد با این گرفتاری مواجه شوند یا اینکه کسانی بگویند که این شخص می‌تواند به عهده بگیرد و کس دیگری نمی‌تواند به عهده بگیرد یا به گونه‌ای در ذهن‌شان باشد که خصوصی‌سازی برای افراد خاص انجام شود، به نظر من خصوصی‌سازی درست و واقعی نخواهد بود.

معاون روابط کار وزارت رفاه خبر داد:

پرداخت بیمه بیکاری به بیش از یک میلیون بیکار

معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به اینکه نزدیک به ۷۳۰هزار نفر نیروی مشمول قانون کار، بیکار شده‌اند، گفت: کرونا بخشی از نیروی کار ما را به ویژه در بخش خدمات به خصوص در حوزه گردشگری به تعطیلی کشاند.

به گزارش تسنیم، حاتم شاکرمی درباره برآورد خسارت کرونا در حوزه‌های مختلف و لزوم بازرسی کار گفت: یکی از مکان‌هایی که در بحث کرونا مورد آسیب قرار گرفت، محیط‌های کارگری است. کرونا، بخشی از نیروی کار ما را به ویژه در بخش خدمات و به خصوص در حوزه گردشگری به تعطیلی کشاند.

وی ادامه داد: یکی از آسیب‌های جدی آن بیکار کردن موقت و دائمی نزدیک به ۷۳۰هزار نفر نیروی مشمول قانون کار و کاهش درآمد این بنگاه‌های اقتصادی بود که بعضاً تداوم دارد. ما اکنون حدود ۷۲۰هزار نیروی کار بیکار شده ناشی از کرونا را تحت حمایت‌های بیمه بیکاری قرار دادیم. گرچه نتوانسته‌ایم به طور کامل و براساس قانون بیمه بیکاری مقرری اینها را پرداخت کنیم.

شاکرمی بیان کرد: اما مقرری این افراد براساس مصوبه ستاد ملی کرونا پرداخت شد. از ۱۰ اسفند تا پایان اردیبهشت حدود ۷۳۰هزار نفر مشمول قانون کار بیکار شدند و مورد حمایت قرار گرفتند طوری که تاکنون حدود یک میلیون و ۳۳هزار مورد بیمه بیکاری به افراد بیکار شده پرداخت شده است. معاون روابط کار افزود: با این توضیح که برخی افراد ماه‌های اسفند ۹۸ و فروردین و اردیبهشت ۹۹ را دریافت کردند و برخی نیز دو ماه اول سال جاری و افرادی که در اردیبهشت بیکار شدند مقرری این ماه را دریافت کردند و برای حدود ۹هزار نفر به شماره حساب اعلامی یا شماره شبای بانکی آنها که مشکل داشت از ۲ هفته گذشته پیامک ارسال شده است. طبیعتاً بیکاری بخشی از اینها تداوم دارد که از ابتدای خرداد اگر بیکاری نیروی کاری از این بخش تداوم داشته باشد که ناشی از شرایط کرونا باشد یا اینکه از ابتدای خردادماه سال جاری بیکار شوند براساس قانون بیمه کار مورد حمایت دریافت مقرری بیمه بیکاری طبق قانون قرار خواهند گرفت.